

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Pipogya diplomáciánk.

M a k ó, ápril 26.

A montenegróiak nem mennek ki Skutariból. Ezt Nisni-Novgorodban tudták az éjszakai kávéházakban, ahol a tiszték arról beszéltek a lányoknak, hogy Oroszország bevonul Krakóba, tudták minden angol matróz-csapszékben, meg francia szerkesztőségben. De az osztrák magyar monarchia londoni nagykövete nem tudott semmit, valaminthogy a balkáni államokban levő összes követeink, attaséink nem tudták, hogy létrejött egy szövetség, amely a belső zavarokkal Törökországot agyonfojtja. Végig csináltuk a „Reunió” című bohózatot, gróf Mensdorff-Pouilly nagykövettel a címszerepben. Megmutattuk Európának, hogy mi békeszerető nép vagyunk, a Balkán legyen a balkáni országoké, zsebre vágjuk az összes inzulikusokat, a blokád, amely neveltségessé tett, ezt a neveltséget kiterjesztettük Durazzoig s most Berchtold, a külügyminiszter körjegyzéket intézett a hatalmakhoz, amelyben energikusabb fellépést sürget.

Nem tudjuk, vajon gróf Berchtold lángelme-e, mégis, nem hiszünk, hogy tisztán rajta mult, hogy a monarchiát még gyengébbnek mutassa be a világ előtt, mint aminő valójában. Lefogták a kezét, nem tudjuk kik, megakadályozták cselekvésben, mert ha az igazi formáját mutatta a lefolyt hat hónapban, akkor Pityi Palkó is sokkal alkalmasabb ember a külügyeink vezetésére.

Mert bevárni, míg Törökország, ami szövetségesünk végleg elvérzik, bevárni, míg az összes balkáni hatalmak felszabadulnak és hadserüket észak felé mozgósítják, elősegíteni a román-bolgár kiegyezést, hogy elveszítsük szükség esetén Románia támogatását és legvégül falhoz állítva nézzük, hogy esik el Skutari, amelyet a perben már erősítenek egy esetleges osztrák-magyar ostrom ellen, ez nem békeszeret, ez nem krisztusi önmegtartóztatás, ez ostobaság. Több annál, lelkiismeretlenség.

Mit akartunk mi voltaképpen? Hogy délen ne alakulhasson egy ellenséges indultu szláv állam az Adria partján, miután a szembenfekvő partok úgy sem barátságosak. Ezt megértjük. Gazdaságilag,

politikailag és stratégiailag. Ehelyett egy független Balkán országot akarunk, független fejedelemmel, velünk rokonszenvező néppel. Az is érthető, hiszen nem kell éppen egy vidéki kántor szemével nézni a világeseményeket és azoknak konzekvenciáit a monarchia jövője szempontjából.

De ha Bécsben hibát-hibára halmoznak és Hamletet játszanak, akkor inkább mondjuk meg nyíltan, hogy Skutari a montenegróiaké s ne fenyegetődzünk. Ugysem ijed meg tőlünk senki, csak itthon remeg a szíve minden anyának, minden fiúnak, aki katonaköteles, minden kereskedőnek, aki csődbe megy. Tisztázzuk a helyzetet. Igazán olyan nagy életkérdés ránk nézve Albánia: igen vagy nem? Ha igen, akkor ne menjünk diplomaták járszalagján, hanem menjünk be Cetinjébe s kétszer huszonegy óra alatt Nikitának se fia, se számára. Európa akkor sem fog megmozdulni, ha egyszer mi állítjuk befejezett tény elé. Ha pedig nem fontos, köszönjük el Albániától, ez lesz halálos veszteség. De a szégyenpadról le kell szállnunk, mert úgy lehet, hogy holnap a cseh káplár már nem szalutál a német hadnagyának.

Ebben pedig minden benne van, koporsószerű is. És ez az, ami viszont nem lehet közömbös Ferenc Ferdinándnak.

Az új háborus bonyodalom

A hatalmak egyetértenek.

— Együtt a hatalmak. —

Élénk táviratváltás a külügyi hivatalok közt. —

A nagyköveti értekezlet.

— Izgatnak Cetinjében.

Egész Európa lázasan várta ma a londoni reunió tanácskozásának eredményét. A türelmetlenség, amely az új bonyodalom háborus eshetőségét hámozta ki az eseményekből, az osztrák-magyar monarchia erélyesebb állásfoglalása

nyomán megérezte a döntő pillanatok minden súlyát és minden izgalmát. Az osztrák magyar javaslat, amelynek beterjesztése miatt sürgős ülésre hívták össze a nagyköveti értekezletet, elvégre semmi egyéb mint sok-sok diplomáciai kudarc folytán kialakult kényszerügyi helyzet eredménye. Skutari eleste után Montenegroval a leggyorsabban tisztázni kellett ezt a súlyos függő kérdést, mert enélkül se a balkáni béke, se az európai nyugalom meg nem szülehetnék soha.

A hatalmak egyetértének.

A balkáni helyzet képe mára alaposan megváltozott. Nikita őfelsége ma még ott feszeng Skutari falai között és királyi csismája sarka ma még büszkén kopog a véres kövezeten. De rövidesen ott kell, hogy hagyja a fiatal és tán nem is maga teremtette dicsősége színterét. A hatalmak egyöntetű föllépése végre rá fogják kényszeríteni, hogy kitakarodjék az agyon sanyargatott városból.

Együtt a hatalmak.

A tegnapi tárgyalás legfontosabb eredménye az volt, hogy hangoztatták a hatalmak amaz akaratának abszolút egybehangzóságát, amelynél fogva ragaszkodnak eddigi határozataikhoz, amelyek tekintetében semminő nézetváltozás nem áll fenn. Általában azt hiszik, hogy a hatalmak néhány napon belül hivatalosan értesíteni fogják Miklós montenegrói királyt arról, hogy Skutari föl kell adnia. A blokád időközben folytatják és kiterjesztik.

Élénk táviratváltás a külügyi hivatalok közt.

A külügyi hivatal hajlandó Ausztriának és Magyarországnak kívánságát teljesíteni, hogy Montenegro ellen haladéktalanul kényszerítő rendszabályokat alkalmazzanak. A kabinetek ma nyugodtabban itélik meg a helyzetet. Tegnapi nagyon élénk táviratváltás folyt valamennyi külügyi hivatal között.

A nagyköveti értekezlet.

A nagyköveti reunió tegnapi üléséről a következőket jelentik: A nagykövetek Ausztria és Magyarországnak azt a kívánságát, hogy a nagyhatalmak a montenegrói partokon csapatokat szál-

lítsanak ki, vagy hogy más hatások kényszerítő rendszabályokat rendeljenek el, nem fogadják el. Minthogy a reunióknak egyhanguan kell határozatait meghoznia, ilyen egyhangúságra azonban tegnap nem lehetett számítani, a hivatalos komüniké teljes joggal azt mondhatta, hogy a nagyköveti reunió még nem hozta határozatot. Ellenben a tegnapi ülésen Oroszország indítványára elhatározták, hogy a hatalmak a blokád határossabbá fogják tenni. Az osztrák és magyar követelés elutasítása mellett még azt is fölhozták, hogy a nagykövetek mult szerdán elhatározták, hogy újabb fölszólítást fognak intézni Miklós királyhoz, hogy Skutari ürítse ki, miután Skutari elesése csöppet sem változtatta meg a hatalmaknak azt az elhatározását, hogy Skutarinak okvetellenül az autonóm Albánia fővárosává kell lennie. Ez a fölszólítás még eddig nem történt meg, de a nagykövetek kijelentették, hogy mindaddig nem tesznek további lépéseket, a míg ennek a fölszólításnak eredményét nem tudják.

Izgatnak Cetinjében.

A montenegrói kormány nem világosítja föl a közvéleményt Európának Skutari jövőndő állása dolgában elfoglalt álláspontjáról. A lapok nem vesznek tudomást a nagyhatalmak tárgyalásáról. A király és az összes irányadó tényezők azon az állásponton vannak, hogy Montenegro semmi szín alatt sem mondhat le Skutariól. A király azt mondta, hogy Skutari lesz az ország fővárosa és hogy a király székhelyét is oda fogják áttenni. A félhivatalos lap folytatja izgatását Ausztria és Magyarország ellen s ennek az izgatásnak mindenütt mutatkozik eredménye. Giessl báró osztrák és magyar követ a montenegrói kormány figyelmét ráterelte ezekre a dolgokra, a melyek nem alkalmasak arra, hogy a monarchiában kedvezőbbre változtassa a diszpozíciót Montenegro iránt.

— A fegyelmi válaszmány ülése. Csanádvármegye fegyelmi válaszmánya ma délután Hervay István alispán elnöklésével néhány tanító fegyelmi ügyében ülést tartott.

Bárho!

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsíkkal védjeggyel valódi!

MAGGI

Csak forró vízzel kell leönteni!

legyen szükségünk huslevesre (levesekhez, főzelékekhez, mártásokhoz), úgy azt a leggyorsabban, legolcsóbban és legkényelmesebben készítjük a

húsleves=koczkából,

darabja 5 f.

A parlament munkarendje.

Mi történik a harmadik ülészakban?

Már csak napok választanak el a parlament harmadik ülészakának megnyitásától s a politikai élet érdeklődése egyre nagyobb figyelemmel fordul a képviselőház elé. A Ház kapujába már a palatörvény fogadja a képviselőket s ez az újítás új szint ad az egész parlament életnek.

A május ötödiki ülés napirendjén a Ház megejteti a szokásos választásokat. Két alelnököt, háznapot és jegyzőket választ a Ház, másnap pedig a bizottságok választására kerül a sor.

A Ház megalakulása után a kormány több törvényjavaslatot terjeszt be. Az igazságügyminiszter beterjeszti a választási visszaélésekről szóló törvényjavaslatot, melyet azonnal a bizottságokhoz utalnak. A kereskedelmi és közoktatásügyi miniszter is több törvényjavaslatot nyújt be. Ezután újabb két heti szünete lesz a parlamentnek, hogy a bizottságok tárgyalhassák a hozzájuk utalt javaslatokat.

Május végén ismét összeül a Ház s megkezdődik érdemleges tárgyalás, amely június feléig tart. Ekkor kezdődik a nyári szünet, melynek tartama még bizonytalan. A választókerületek új beosztásáról szóló javaslat tárgyalása az őszre marad.

Jönnek a színészek.

Kedden nyílik meg a színház.

Nádasy József színtársulata holnap este fejezi be Szabadkán a téli színházi évadot. Hétfőn már ide érkeznek színészeink s kedden este Garvay Andornak „Bent az erdőn” című rendkívül hatásos drámájával kezdik meg az előadásokat.

Nádasyt társulatával együtt mindenkor szeretettel fogadta s szeretettel látta Makó város egész közönsége. Szinte magunk közzül valónak s a magunkénak tartjuk már Nádasyt, ezt a kedves, igazi bohém jó fiút s kitűnő igazgatót. Ugy kell lenni, hogy ő is szívesen jön mindig mi hozzánk s itt jól érzi magát.

Nádasynek nemcsak az egyénisége kedves előttünk, hanem szeretjük benne, hogy a város színházlátogató közönségének művészi igényeit még alig tudta egyik igazgató is annyira kielégíteni, mint éppen Nádasy. Mindent megtett mindenkor arra nézve, hogy a színházra ne panaszkodhassunk. Sem az előadott darabokra, sem az előadásokra. A darabok külső kiállítását tekintetben is úgy nézett ki a színpad az ő igazgatása alatt, mint sehol a vidéken. Izlésesen, szépen, megfelelőleg s a kiválóbbnál-kiválóbb darabok tökéletes művészi előadásban kerültek színre.

Azuttal is nagy vágyakozással vár-

juk az előadások megkezdését, mert a mint már a társulat névsorából is látjuk, művészi tagjait a vidéki színészet legkitűnőbb erőiből állította össze Nádasy. Így bizonyos, hogy a tavaszi színi szezonban nagyszerű művelésben fog részesülni színházlátogató közönségünk.

Már az első darab, melyet kedden este hoznak színre, az újabb színi-műirodalom egyik legkiválóbb írójának egyik legszebb színpadi munkája. A darab meséje igazi modern s megrázóan erőteljes dráma és keddi szereplőit már tavalyról ismerjük: Thuróczy, Sinkó, Fenyő és Verő, mindannyan hatalmas drámai erők. Könnyű tehát jószolgálat, a mikor már az első előadást nagyszerűnek jelezziük.

De az egész szezonra úgy válogatta össze Nádasy az előadandó darabokat, hogy színészeink előadó képességén ismerve, egyike lesz ez a szezon a legszebb sikerűeknek.

Különböző közönségünk részéről nagy az érdeklődés a bekövetkező előadások iránt, a miből bizonyonosan következtethetünk, hogy Nádasy nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is sikeres szezonnak nézhet elébe.

A marosi fürdő ügye.

Az idén nehezen fürdünk benne.

Nem volt még eddig nálunk olyan esztendő, hogy a marosi fürdőzési szezon a rendes időben kezdetét vehette volna. Régebben állandóan a fürdő bérletjével volt baj, a mi akadályát képezte minden évben a fürdőidény rendes megkezdésének.

Az elmúlt esztendőben Makó városa tetemes költséggel a Maros folyó más helyén minden tekintetben megfelelő fürdőt állított fel és a régi helyett új bérlettel is gondoskodott.

Azonban, mint arra még mindenki élénken emlékszik, a fürdő-szezon vége felé egy kis baleset történt. A maros kiáradt vize egy viharos éjszaka eltépette a fürdő rögzítő köteleit és a fürdőt elvitte részint Szegedre, részint pedig Klárafalvára.

A hatóság már sokat foglalkozott azzal, hogy ki kötelest visszavontatni az elszórt fürdőt. Utasította is erre a bérlet, a ki azonban megtagadta ezt, egyenesen megtagadta azon az alapon, mert a fürdőt a víz nem az ő hibájából sodorta el.

Azóta aztán a fürdő vissza vonatására nem történt semmi, pedig az idő erősen melegszik, annyira, hogy ma-holnap itt lesz, de hogy miként jön vissza, Klárafalva alól a fürdő, az bizonytalan.

A hatóságnak gondokodnia kellene mielőbb a fürdő visszavontatásáról gondoskodni, mert annak felállítása és kijavítása is időt vesz igénybe, így féltő, hogy a megfelelő időre a fürdő az idén ismét nem lesz kész, pedig az is olyan fontos köz-

egészségügyi intézmény, melynek mielőtti felállításáról gondoskodni a hatóságnak elsőrendű kötelessége lenne.

Interpelláció a locsolás érdekében.

Mit kíván a város közegészségi ügye?

Lapunknak éppen a mai számában emlékeztünk meg arról, hogy ha nálunk tavasszal és nyáron egy-két napig nem esik az eső, a portól nem lehet az utcákon járni és ugyancsak mai számunk említett közleményében kérdést is intéztünk a város polgármesteréhez, hogy mikor szándékozik a tervbe vett föteret és utcákat locsoltatni?

Tudvalevő, hogy a por a legveszedelmesebb betegeknek csirait tartalmazza és bátran lehet mondani, hogy Magyarországon a por leginkább terjesztője a tüdősznek, azért Gerő Géza dr városi képviselő ma interpellációt adott be a polgármesterhez az utcák locsolása érdekében.

A beadott interpelláció mindazokat magában foglalja, melyekért lapunk már nem egy ízben emelt szót. Olykor volt is felszólalásunknak ideig-óráig foganatja, de nem állandósult nálunk soha egyetlen közlést, avagy közegészségi intézkedés.

Nagyon helyén való tehát az interpelláció, mert bizonyosak vagyunk benne, hogy a polgármester, ki maga is jól ismeri a város közegészségének hiányait, adandó választát be is fogja tartani és talán így meg fognak szünni ezek tarthatatlan állapotok.

A beadott interpelláció különben szóról-szóra a következő:

1. Mi az oka, hogy a város (piac-terét) és az oda betorkoló és ugyancsak piactérül szolgáló utcákat egyáltalán nem locsolják és hogy ezek a terek oly botránys piszkos állapotban vannak, hogy az szegény-letes.

2. A söprés és takarítás iránt miért nem intézkedik a polgármester ur és pedig akként, hogy az utcák söprésre ne akkor történjék, mikor a városi lakosság séta és üdülő helyek híján a fötereken és utcákon járkál.

3. Tudja-e az igen tisztelt polgármester ur, akár a város főorvosának jelentéséből akár az ország közegészségügyi állapotáról közzé tett adatokból, hogy az egész országban a lakosság legmagasabb halálzási arányszáma Makón van, — mit kétségtelenül a város botránysan elhanyagolt közegészségügyi viszonyai idéznek elő, mert a lakosság gazdasági helyzete viszont a legkedvezőbbek közzé tartozik.

4. Tudja-e, hogy a tüdővész Makón hihetetlen mértékben pusztít, ami jórészt a város közepén és külterületén egyaránt tisztításban, gon-

dozásban szűkölködő, árkok, csatornák és a mindenfelől a piacra hordott szemet, piszok fertőzésének eredménye.

5. Hajlandó-e a tisztelt polgármester ur ezen a szegényletes állapoton saját hatáskörében és sürgősen segíteni és a rendelkezésre álló eszközökkel oda hatni, hogy az egész éven át állandóan a városban élő sok ezernyi polgárság egészsége, lakásának, üzletének tisztasága megőve és biztosítva legyen.

Tolnamegye átirata Csanádmegyéhez.

A lelenclányok helyesebb nevelése érdekében.

A gyermekvédelmi törvény értelmében az állami gyermek menhelyek kötelekbe tartozó leányokat mikor azok elérték 12, illetve 15-ik életévüket, többnyire cselédeknek adták oda és csak igen kis százaléka lépett tudományos vagy hasznos hajtó ipari pályára azoknak a leányoknak kiket az állam vett gondozás alá.

A mi gyermekvédelmi törvényünk, melyről elismerik, hogy Európában a legkitűnőbb, nagyszerűen gondoskodik egy a fiu, mint a leány gyermekekről, még azok el nem érik a serdülés korát. Ekkor azonban, minthogy nagyobbára cselédeknek állítják el őket, egyszerre teljesen magukra maradnak, az állam levezi róluk gondozó kezét, pedig éppen ebben a korban igényelnék a legnagyobb gondozást, a helyes irányítást. Ez aztán az oka annak, hogy az állami leánygyermekek óriási százaléka az erkölcselenség útjára tér.

Tolnavármegye törvényhatósága ezen a visszás állapoton segítő, igen üdvös eszmét vetett föl. Nevezett vármegye törvényhatósága ugyanis a nagyobb ipari központokon munkásnői otthonokat szándékozik létesíteni, hol a serdülő leányokat mint munkásnők a produktív ipari pályán biztosítanak existenciájukat és az állam által fentartott munkásnői otthonokban egyfolytában laknának és étkeznének. Ez az eszme igen jó arra nézve, hogy ezek a lányok az erkölcsös útján megmaradjanak és hasznos tagjaivá váljanak a társadalomnak.

Tolnavármegye ilyen értelemben felírt a belügyi kormányhoz és feliratának támogatására kérte fel Csanádvármegye közönségét is. A vármegye legközelebbi rendes közgyűlésében tárgyalja Tolnavármegye átiratát.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, miszerint a mai napon az „Erzsébet-vigadó” bérletét átvettem, több évi nagyobb szállodám vezetésével annyi tapasztalatot szereztem, hogy tisztelt vendégeimnek a legmesszebbmenő szórakozást nyújthatok. Kellemes szépfekvésű fás kerthelyiségben naponta zene estély hetenkint katona zenével és cabaré, valamint különféle művész-koncertokkal bátor leszek a n. é. közönségnek kedveskedni.

A n. é. közönség pártfogásáért esedez

Valaszky Gyula,
az új bérlet.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Április 27. Vasárnap. Róm. kath. Rogate. Protestáns Zita. Iyör. kath. Április 14. Husvét vasárnap. Nap kél 4 óra 52 perczkor, nyugszik 7 óra 4 perczkor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozással és helyenkint főleg nyugaton eső vagy zivatar várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet 22-8 C.

— **Rendkívüli közgyűlés a megyén.** Csanád vármegye törvényhatósági bizottságát néhány halasztást nem tűrő ügy elintézésére végett május hó 7-ikére rendkívüli közgyűlésre hívta össze *Hervay István* alispán.

— **Megnyílik a Csokonay utca.** Végrehajtására teljedni fog Makó városának az a régi vágya, hogy a Csokonay utca megnyitassék. A kisajátítási eljárás ugyanis végleg befejezést nyert és felvették a kisajátított területekért járó összegeket. E területeket ma délelőtt vette *Bán Zsigmond dr.* a város birtokába. A város főmérnöke a jövő héten kitér a nyitandó új utca vonalait, úgy hogy az új utca, mely Makó város vasúti nagy forgalmának lebonyolítására olyan nagyon szükséges, még ez évben megnyílik.

— **Istenisztelet a reformátusoknál.** Holnap, vasárnap a reformátusoknál az isteni tiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Ujvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor *Dércy Imre* prédikál, belvárosban pedig ugyanezen időben *Nagy Károly* lelkész.

— **Három összeíró küldöttség működik a városnál.** Ez idő szerint Makó városánál háromféle összeíró küldöttség is működik. A polgármester elnöke alatt írják össze az esküdtképeket. *Berecky László* elnöke alatt serényen folyik a városi képviselőválasztók névjegyzékének összeírása. Erre is szükség lesz, mert a városi képviselők egy részének megbízatása lejár és a választáshoz szükséges a kiigazított névjegyzék. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeírását, mint megirtuk, most fejezték be *Tarnay Ivor* elnöklésével. A névjegyzékbe felvett polgárokat most szedi a küldöttség abc sorrendbe. Ez a betűsoros névjegyzék körülbelül május elsejére készül el. Május 4-ikén a központi választmány bírálja felül a névjegyzéket és 5-én teszik azt ki közszemlére, mikor az összeírás téves adatai miatt ellene 15 napig lehet felszólalással élni.

— **Megkezdődnek a háromszögelési munkálatok.** A kataszteri felmérések alapját képező háromszögelési munkálatok május hó elsején veszik kezdetüket városunkban. E műszaki munkálatok dologi kiadásait a törvény értelmében a város tartozik fedezni. Minthogy e munkálatok fejlesztése végett május elsején hosszabb tartózkodásra a miniszter 4 mérnököt és megfelelő segéd munkást küld Makóra, a városi tanács ma délelőtt *Galambos Ignác dr.* polgármester elnöke alatt rendkívüli ülést tartott, melyben elutasította *Pákh Kálmán* gazdasági szaktanácsost, hogy a háromszögelést teljesítő mérnökök és segéd munkásaik részére megfe-

lelő lakásról és iroda helyiségről gondoskodják.

— **A görög katolikusok husvétja.** A görög katolikusok husvétja: holnap vasárnapal kezdődik és két napon át tart. Az isteni tiszteleteket mindkét napon *Boros János* esperes és *Borlán János* lelkész végzik.

— **A behívott megyei tisztviselők fizetése.** A belügyminiszter Csanád vármegye törvényhatóságához rendeletet intézett, melyben közli, hogy azok a vármegyei tisztviselők, alispánok és szolgák, akik rendes hadkötelezettségnek teljes lerovása után hivattak be létszámkiegészítés céljából tényleges katonai szolgálatra illetményeik szempontjából a tényleges katonai szolgálatnak még egy további hónapján át is időszakos fegyvergyakorlatra behívottaknak tekintendők.

— **A város albérloje.** A város tulajdonát képező egyik helyiségből *Pallagi Ernő* kiköltözik május hó elsejével, de minthogy bérlete még három évig fennáll, beadványt intézett a városi tanácshoz melyben a tanács hozzájárulását kéri ahhoz hogy a helyiséget *Kocsis Mihály* üvegkereskedőnek kiadhassa. A városi tanács mai napon tartott rendkívüli ülésében tárgyalta a kérelmet és miután az albérletben teljes garanciát látott, de még az albérlet 150 koronával évenként többet is hajlandó fizetni a városnak, mint *Pallagi*, a hasznabérlet jogát *Kocsis Mihályra* ruházta át. Erre az üzletre különben *Lélek István* is adott be ajánlatot, de ezt a tanács elutasította azon az alapon hogy a *Pallagi Ernő* által a várostól birt. üzlet helyiségre vonatkozó ajánlata érdemi tárgyalás alá vehető nem volt, miután a tanács *Pallagi Ernő*nek a bérleti szerződés átruházása iránt benyújtott kérelmét elutasította. Ugy tudjuk, hogy a tanács mai határozata ellen *Lélek István* a köznyűléséhez fellebezett.

— **Gyermeknapok.** A gyermekvédő liga makói fiókja által évenként rendezni szokott gyermeknapot ez évben nálunk május hó 11-én, pünkösd vasárnapján tartják meg nemcsak Makón, de az alispán felhívta a járási főszolgabírákat, hogy a községekben is rendezzenek ez alkalommal gyermeknapot.

— **Tanitógyűlés.** A csanád megyei tanító egyesület központi járásköre május hó 8-án Apátfalván tartja meg tavaszi közgyűlését *Kárpáti János* járásköri elnök vezetésével. A tanulságos programban gazdag gyűlésen szívesen látják a tanügybarátokat is.

— **Meghosszabbodott ebzárlat.** E hónapban, mint azt megirtuk, kóbor veszett kutya garázdálkodott Makó városban, mely miatt a városi rendőrhatalóság az évi VII. t. cz. végrehajtására kiadott 40000. számú földmvelésügyi miniszteri rendelet 188. §-a értelmében folyó évi április hó 18 től május hó 27-ig bezárólag 40 napi ebzárlatot rendelt el, mely idő alatt úgy a bel mint a külterületen az összes kutyák megkötvete voltak tartandók, vagy pedig szájkosárral ellátva pórázon vezetendők. Ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyákat a város belterületén a városi gyepmester elfogja s befogatásuk után ha a tulajdonosa 24 óra alatt nem jelentkezik, a kutyákat kiirtják, ha pedig a befogott kutyákat 24 óra alatt kiváltják, úgy a tulajdonos költségére a városi helyhatósági állatorvos által 90 napi megfigyelés alá fogják vétetni. A külterületen szabadon járó kutyákat pedig azonnal ki fogják irtani. A rendőrhatalóság ezeknél fogva figyelmezteti az ebtulajdonosokat, hogy abban az esetben ha kutyájukon

veszélyre utaló gyanus tüneteket észlelnének, azt azonnal jelentésük be a rendőrkapitányi hivatalhoz. Aki e rendelet ellen vét, az kihágást követ el s az 188. évi VII. t. cz. 154 §-ának e pontja értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetlik.

— **Végrehajtás csendőrökkel.** A magyar embernek régi szokása az, hogy ki nem állhatja a fináncot, a végrehajtót pedig határozottan gyűlöli. És ez a gyűlölet nem is éppen minden alap nélküli. A finánc csak dohány és más csempészett dolgok után szimatol, a végrehajtást azonban igen gyakran megfosztja az embert leginkább verejtékes munka árán szerzett tulajdonától. A saját szerzeményét pedig az ember nem szívesen adja oda, adosság fejében sem. Innen van az, hogy a végrehajtót, ki ugyan egészen ártatlan az eljárásban a végrehajtást szenvedők megtámadják. Ilyen eset történt ma városunkban is. *Kuhn János* bírósági végrehajtó megjelent *Galamb Sándor* Kápolna-utcai lakos házában, hogy a bíróság lefoglalt tárgyakat elárverezés végett a bírósághoz szállítsa. *Galamb Sándor* azonban a végrehajtást teljesítő emberekkel szemben olyan fenyegetőleg lépett fel, hogy kénytelenek voltak csendőri karhatalmat igénybe venni és úgy vitték be a lefoglalt holmikat, melyeket el is adtak. A szegény embert adósságáért megfosztották holmijától, de a végrehajtókkal szemben tanusított magatartásáért ezen felül még eljárást is indítanak ellene.

— **Orvosi szolgálat vasárnap.** Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Bauer Ignác és dr. Hubert Mihály látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délután 3 óráig azonban valamennyi orvos rendel.

— **Papucseszték mesterek értekezlete.** A makói papucskészítő mesterek kiküldött bizottsága f. hó 30-án este 7 órakor az ipartestület helyiségében értekezletet tart, melyre ez úton is meghívja a papucskészítő mestereket. A kiküldött bizottság nevében *Kocsis Sándor*.

— **Választás a munkásbiztosító pénztárnál.** A makói kerületi munkásbiztosító pénztárnál holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor választják meg a pénztári ügyek intézésére hivatott tagokat. A választások iránt nagy élénkség mutatkozik, mert nemcsak makói munkásokról és munkásokról van szó, de az egész megyéről, miután a megyebeli összes munkások és munkaadók a makói pénztárhoz tartoznak.

— **Meghívó.** A makói szervezett ács- és kőműves ifjuság 1913. évi május hó 11-én (pünkösd első napján) a „Korona”-szálló emeleti dísztermében, saját könyvtára javára, *Kolompár Béla* zenekarának közreműködésével, világpóstával egybekötött zárkórú táncvigalmat rendez, melyre a kívül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépő díj: Személyjegy előre váltva 1 kor, este a pénztárnál 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 személyre előre váltva 2 kor. 60 fill, este a pénztárnál 3 kor. Jegyek előre válthatók a rendezőségénél. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A technológiai iparmuzeumban** nyert oklevél alapján tanítatik, új tanfolyamon a nő felsőruha szabás, varrás és minta rajzolás, fehérnemű, gyermekruha szabászat. A csipke munkák összes technikai, bőr és rézmetszés és domborítás. A bársony vasalás és égetés, olaj és aguarellfestés selyemre, vászonra, művirág-készítés, kalapkészítés, finomabb kossárkó és, az összes szőnyegszövés

minden technikája. *Smirna* levágás, nádszékely befolyása. A tanfolyam május elsején nyílik meg. Mindenemű kézimunka elkészítésére is elvállaltatik u. m. Diványpárnák, retikülök, stóla asztalterítők, zongora takarók, függönyök, ablakvédők stb. dísz tárgyak. Díszkosarak, virágállványok, diványpárnák, retikülök készen olcsó árban mindig kaphatók. Szegénysorsu növendékek felvételnek tandíjmentesen. Mély tisztelettel: *Ungváry Ignác* tanítónő.

— **Meghívó.** A „Makó és vidéke Hagyma és Zöldségtermelőinek Egyesülete” f. hó 27-én (vasárnap) d. e. 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre ez úton hívja meg a t. tagokat az elnökség.

— **Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer** 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

— **„Hez”, Budapest, VIII. Losonczy-utca 13. Diszkrét szétküldés.**

— **Rizs leves.** Rizskását főzünk olyképen, hogy mire megfő, annyi víz legyen csak rajta, hogy keveset ellepje. Petrezselymes rántással berántjuk. Maggi-féle kockából készült husleves-sel felelesztjük és főlforraljuk. Kevés borsot tehetünk hozzá és — aki szereti — egy merőkanányi tejet adhat bele.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek. Somogyi Miksa Fränkl Olgával, Horváth Lajos Ilia Tóth Rozáliával. Elhaltak. Bálint Rozália öz. Puka Blajosné 71 éves, Batka Sándor 70 éves, Gera Viktória Balogi Sándor 26 éves korában.

Egy rajongó öngyilkossága. Ábrándos diák tragédiája.

Miskolcon szíven lőtte magát *Buday Rezső* huszonnégy éves, ötödik gimnázista tanuló, aki lakatos tanonc volt s később ismét diák lett.

Az öngyilkos ifju sokat olvasott össze, rajongott az irodalomért, a művészetért, számos bölcséleti munkát tanulmányozott, de az egzaltált lelkű ifju olyan kínos ügybe bonyolódott, amely miatt ártatlanul sok kellemetlensége volt.

A szerencsétlen, szép lelkű ifju ugyanis egy jogász befolyása alá került, akinek szerelmi viszonya volt egy gazdag férjes asszonnyal. Ezt a viszonyt később a jogász zsarolásra használta fel, amiért vizsgálat indult meg ellene és elmeigógyintézetbe vitték.

Buday szerint barátja ártatlan volt s mivel egy ügyből kifolyólag neki kellemetlenségei voltak, jogász barátjának revolverével szívenlőtte magát.

Öngyilkossága előtt fellengős levelet írt a Miskolci Napló szerkesztőségének, amelyben a modern irodalom minden bombaszíját őszszelhalmozta, hogy olvasottságát dokumentálja. A városszeretőknek keltő öngyilkosság nyilvánosságra hozta azt a körülményt is, hogy *Buday*nak és a barátjának egy külön férfi társasága volt, amelyben szellemidézéssel és hipnózissal foglalkoztak.

Ugy látszik, hogy ezek a különös dolgok zavarták meg az ifju lelki egyensúlyát, mely aztán az öngyilkosságba kergette.

Öngyilkos hadapród.

Egy kiskatona tragédiája.

Meghatóan szomorú szenzációja akadt tegnap a nagyváradi honvéd-hadapród iskolának. Egy I. évfolyambeli kiskatona, aki csak fél év óta növendéke a katonai nevelő intézetnek, maga ellen fordította Manlicherét. Öngyilkosságot követett el, a szájába lőtt s a végzetes terve sikerült, az életunt ifju szörnyet halt.

Fábrv Bélának hívják az öngyilkos hadapród növendéket. — Arad megye egyik községéből való ahol özvegy édesanyja tanító nő. Szeptemberben kezdte katonai pályáját és a 15 éves ifju szívében nagy fájdalom ütött rést.

A korai szerelem gyötörte Fábrv Bélát, a község egyik szép leánya: Rózsika iránt érezte a legyőzhetetlen nagy szerelmet. Karácsonykor és hnsvétkor otthon volt a kis kadétjelölt vakációzni és a hogy letelt a vakáció nehezen tudott visszamennt az iskolába.

Állandóan lehagolt, rosszkedvű volt a fiu. Buskomor lett és talán ez okozta, hogy a katonai tudományok iránt nem volt fogékony. — Gyöngén tanult és most az előtt állott, hogy le kell vetnie az uniformist, ott kell hagynia a hadapród iskolát. Ez nagyon sok és elviselhetetlen volt a tizenöt éves fiunak. Halálra szánta magát és tegnap délelőtt szörnyű módon végzett is magával Fábrv Béla.

Tíz órakor a német óra után. — felment a háló terembe, leakasztotta a szolgálati fegyverét, a melyet vak-töltéssel töltött meg. Beosont a fürdőszobába, ott a fegyver csövét vízzel töltötte meg és a szájába illesztette. Lábával meghuzta a ravaszt, a fegyver iszonyu lármával eldőlt és az öngyilkos fiu következő pillanatban szétroncsolt fejfel véresen esett a padlóra. Beszaladtak hozzá élettelenül feküdt ott Fábrv Béla.

A holttestet beszállították a csapatkórházba és onnan temetik. Özvegy édesanyját táviratilag értesítették a fiu katasztrófájáról.

Minden független érzelmű ember „Makói Független Ujság”-ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen drága atyánk

Diós Péter

elhunytaival ismerőseink és barátaink a szeretetüknek annyi jelével halmoztak +1, hogy lehetetlen egyenkint a szíves részvétükért köszönetet mondani, fogadják mindazok, kik fájdalomukat részvétükkel enyhítették, ez-uton hálás köszönetünket.

Diós-család.

Regény.**Egy világváros rejtelmei.**

(83)

19. fejezet.

Nóra menekülése.

— Gyere, menjünk a szobába — mondá édes anyja Nórának — úgy látom fáradt vagy, tedd magad kényelembe és ott elmondhatod, mi hozott haza, mert azt sejttem, hogy még most se gondoltál volna ránk, ha valami különös okod nem lett volna reá mondá Nóra édesanyja szemrehányóan.

Bementek a szobába. A szoba bár szegényesen volt bebutorozva, mindenütt példás rend volt. Nóra édesanyja lámpát gyújtott és mind a ketten leültek egymás mellé a kopott diványra.

Nóra sirva panasolta édesanyjának, hogy járt Szappanossal, aki előkelő földbirtokosnak mondotta magát és egy közönséges szélhámos volt. Különösen sajnálta Nóra a kis Mártát, hogy nem sikerült a szüleihez visszavinni, hanem Szappanos kezébe került; sejtette Nóra, hogy nem lesz a szegény gyermek sorsa irigylésre méltó.

Amíg Nóra édes anyjával beszélgetett, Szepi, a fivére, két cimborája kíséretében hazafelé tartott, hogy édesanyjától pénzt szerezzen, mert nagyon száraz volt a torka.

A kapuban elvált a csimboráitól és ment a hátulsó udvar felé, ahol édesanyjával lakott. Amint közelebb ért a lakáshoz, látta, hogy a szobában világosság van. Nem tudta azt mire vélni, édesanyja sohase szokott a szobában lenni, hanem mindig a konyhában dolgozgatott és ott is aludt.

Benyitott a szobába és ott legnagyobb meglepetésére Nóra nővérét találta.

— Hát téged mi hozott haza, kedves testvér, mondá Szepi gunyos hangon.

— Talán bizon nem is örülsz hogy láthatsz — kérdé Nóra.

— Nem éppen mondhatnám, hogy olyan nagyon örülnék neki, de ha már itt vagy, hát így is jó van, nem kell azért olyan nagyon érzékenynek lenni. Hát mond el, hogy kerültél haza.

Nóra elmondotta az éjszakai kalandját Szappanossal és hogy menyire sajnálja, hogy a kis Mártá megint Szappanos karmai közé jutott.

— Mit adnál, ha vissza szerezném neked azt a gyereket — kérdé Szepi.

— Tudod, hogy szegény vagyok magam is, de azért öt forintot szívesen adok, de többet nem adhatok, mert nincs.

— Hát olyan nagyon nagy dicsőség lett volna, ha azt a fattyut vissza vitted volna a szüleihez.

Folyt. köv.

Uránia-színházSzombat és vasárnap
Bucsuelőadások**Harc az örökségért.**

Dráma 3 felvonásban

A bögömasina.

Humoros.

A népcsalók.

Dráma.

Polidor az öngyilkosok klubjában.

Kacagató.

Téli sport Svájcban.

Természetkép.

Hagymakertészek figyelmébe!

A legelő-kételesebb **hagymakaparó gégek** nálam is kaphatók.

Brozman Sándor kovács mester
Zöldfa-utca.

Árverési hirdetés.

Az Arad- és csanádi egyesült vasutak Makó állomásán folyó evi április 30-án délután 2 órakor következő szállítmányok nyilvánosan elárvereztetnek: 3 zsák hagymamag 150 kg., 1 doboz főzelék és virágmagvak 12 kg., különféle talált tárgyak: ruhák, botok, esernyők, buza stb.

Makón, 1913. április 25.

Babos

állomástnök.

Tanulólanysok

fizetéssel felvétetnek

a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

624
1913.**Árverési hirdetmény.**

Magyarcsanád körülbelül 26000 méter

téglajárda lergkási és ezzel kapcsolatos földmunkákra

zárt ajánlatok 1913. május 17-én déli 12 óráig adhatók be. A községi előjáróság az érdeklődőknek a feltételeket díj- és portómentesen megküldi.

Magyarcsanád község előjárósága.

Arankamentességre megvizsgált**Iuczernamag**

államilag ólomzárolt.

Kapható:

Iritz Gyula czégnél,
Makó.

FIGYELEM!

50.000 pár czipő!

4 pár czipő csak K 9.

Több nagyobb gyár fizetésakadályozása miatt megvagyok bízva nagymennyiségű cipőknek mélyen leszállított, gyártási áron aluli előrusítására. Így tehát eladok bárkinek 2 pár úri és 2 pár női fekete vagy barna fűzőcipőt, galosirozott, erősen szegezett bőrtalppal, elegáns, legújabb façon. Nagyság szám szerint. Mind a 4 pár csak K 9. — Sztéküldés utánvétel mellett. S. LUSTIG's Schuh Export, Neu-Sandez 44 N. Kicsérélhető, vagy a pénz vissza

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztítálatanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjfitó szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjfitó 1 kor Ezen piperezerek több kiállításon ér-mekkel lettek kitüntetve.

Legújabb divatu, tiszta gyapjuszővetekből készült elegáns ::

ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különféle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb újdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is címre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szem előtt tartva, gyászbeszéd alkalmával bevásárlás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomású dolog, hogy a legszébb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. **GYURIK LAJOS-né** „Örangyal” disztemetkezési vállalata

MAK, Keny érpiac, (Tökey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégebb eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a leggyorsabb pompadiszostályig utólérhetően díszes és olcsó áron. — Előforduló gyászbeszédemben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorfájást is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalrabil bizonyítja jóságát! Kapható Makón

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Értesítés!

Értesítem a tisztelt hagyományteremtő gazdákat és kertészeket, hogy az általam felállított és szabadalmaztatott

hagymakapák

a tavaszi időnyre már elkészültek és azokat a legjutányosabb árban árusítom. Megjegyezni चाहत, hogy ezen kapákat úgy szerellem, hogy külön kapaszárakkal 16-24 c. sor távolsággal repakapásra is használható. Raktáram: Makó, Szent János-tér 20.

LIPTAK BÉLA.

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT

amíg **Gulácsi János** gazdasági gép-aktárát meg nem látja, ahol is mindenre gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenre legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. özőség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkénszer nélkül meglekintheti

A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **MAKÓ, (Ludpiac.)** Telefon szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

A LEGJOBB ABLAKREDÖNYÖK PALLAGINÁL kaphatók.

ÚJDONSÁG

A LECITHIN COGNAC

tápláló ereje folytán elsőrendű o-o erősítő gyógycognac. o o A Lecithin Cognac festileg visszamaradt egyneként, úgy gyermekeknek mint felnőtteknek, de kivált lábadozásban lévő gyengélkedőknek csodálatos hatással bír, mert a hanyatló erő rövid használat után tökéletesen helyre áll, miért is az orvosok nagyon ajánlják. Kizárólagos egyedüli eláruló hely:

özv. **BÖRCsök LAJOSNÉ** cukrázdájában **MAKÓN.**

Massey Harris aratógépek

szerelese meg kezdődött. Vevőknek naponta bemutatva lesz Halász A üzletében Makó o-o Fötér o-o

Tombola-játék

a „Korzó”-szállodában vasárnap este. Kítűnő ó-szika-bor lesz kimérve.

Menyasszonyi butorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók **ALEXI és KISS**

asztalos üzletben (régi sörház), Teltseh Adolfgőzmalával szemben.

MEGRENDELÉSEKET

a legújabb minták után készitünk. Elvállalunk ÉPÜLET, PORTÁL-ÉS BOLTBERENDEZÉSEKET

a legjutányosabb árak mellett. Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelttel

Alexi és Kiss épület és butor asztalosok.

MILLIO használja

Köhögés

elnyálkásodás, katarus és rekedtség ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák al. a „3 fenyővel”

6150 elismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosab. A legolcsóbb és legizletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill, 1 doboz 60 fill.

Kapható Makón:

Ember József, Breuer Zoltán, Kudar Lajos, Ienei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Poór Endre gyógyszerárában, Popper Gyula főtéri drogueriájában és Boros Károly gyógytárában Földeákon.

Valódi védjegyü.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasfoszphatfabriken Berlin, vezérképviseleje BUDAPEST, VI. ANDRÁSSY-ÚT 49. Különösen a jelenlegi RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat.

1878 óta! Mindenütt bevált híres közkedvelt minden létező háziészert felülmul.

A VALÓDI CENTIFOLIA-KENŐCS

(ezelőtt ugynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA:

Megakadályoz s megszüntet vérmérgesést. Operációkat tesz feleslegessé. Használ szoptatósnőknél, t megindításnál s emelő megemévedés ellen. Orbánc s bármilyen elavult bántalmaknál, sebes és feltört lábaknál, sebeknél, dagadt lábaknál, csontszunál is, kard-, szurt-, lött-, vágott-, z zott sebeknél, idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tü ke stb. mindenféle daganatnál, fekéynél, kinöv snél, karbunkulu nál, képződéseknél, épp így ráknál, továbbá fére. nél vagy rothadásnál, menés által feltört lábaknál, bármely égési sebnél, elfagyott testrészeknél t osszu betegségeknel előforduló fölfekvésnél, nyakdaganatoknál, vérkeleéseknél, fűfó yásnál, valamint kipálás ellen t yermekéknél stb. kiváló és biztos gyógyhatásu.

Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Két tégely ára K 3.60. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Nagyban kapható: THALMAYER és SEITZ, Hochmeister utódai, Radanovits Testvérek drogeriákban Budapesten, valamint az ország minden gyógytárában.

THIERRY A. ÖRANGYAL-GYÓGYSZERTÁRBÓL PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

Allein echler Balsam aus der Schutzngelei Anstalt des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn

Mindenütt ismert egyedüli valódi balzsam 12/2 vagy 6/1 vagy 1/1 családi uti üveg 5.60 k

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)

Gyász esetek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-nickel-selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sirkoszoruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhető be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legjutányosabb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközöltenek.

Elsőrendű felszerelési raktár 6 diszes gyászkocsival. Müvirág koszorúk minden kivitelben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorúk minden kivitelben 3 koronától

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkoosíjaimért, valamint pompadiszravatolozásért külön díjat nem számítok fel. Gyászházhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állók. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálok. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

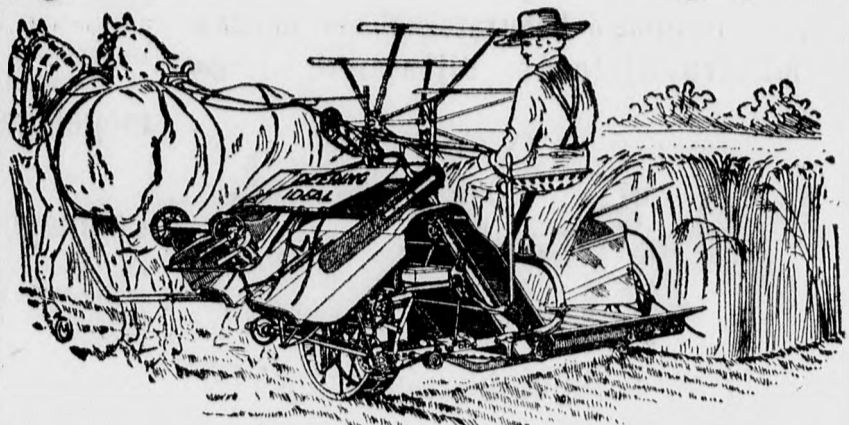
Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH
az intézet

NÁNDOR
tulajdonos

Makulatúra csomagolópapír
különként kapható a „Makói Független Ujság“-nál.

Új Ideál DEERING aratógépek.

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a legjobbnak ismert amerikai új

Ideál

DEERING aratógépek

érát tetemesen leszállítottam s így módjában van azt minden vevőnek ugyanannyiért beszerezni, mint bármely más gyártmányú aratógépeket. Az I. rendű amerikai Deering kéveköto zsinogot szintén leszállított legolcsóbb áron árusítom. — A szokásos tanfolyamon műhelyemben a szerelések alatt bárki is részt vehet, vevőimet azonban ezenkívül kint a munkába állítás alkalmával oktatom be alaposan, amikor legeredményesebb, amennyiben csakis ekkor tűnik fel az, hogy mit kell tudni a gazdának, hogy a megvett aratógéppel eredményes, jó munkát végezzen.

Az új Ideál DEERING aratógépek e téren a legkéveltebb alkotások. A legkevesebb vonóerőt igényelik. Majdnem pusztíthatatlanok. Tarló és kéve nagyság a legtágabb határok között tetszés szerint könnyen szabályozható.

A legújabban tökéletesített rudhordó taligával bírnak, amely lehetővé teszi, hogy a gép egy helyen megforduljon s így már nem szükséges a sarkokat kézi kaszával kerekre kaszálni.

Tartalékreszei mindig raktáron vannak.

A fizetési feltételek a legkedvezőbbek.

A korábban rendelők külön kedvezményben részesülnek.

KUCSES KÁROLY MAKÓ, a DEERING aratógépek csanádmegyei kizárólagos képviselője.

„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“

Csanádmegye legelterjedtebb politikai napilapja, könyvnyomdai műintézet, ujságkiadó vállalat

Telefon-szám 124. ≡ MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7. ≡ Telefon-szám 124.

MINDENNEMŰ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: ügyvédi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat, irodalmi műveket, folyóiratokat, körlevelet, levélpapírt, számlát, levelezőlapot, névjegyet, lakodalmi és báli meghívót, szóró czédulát, falragaszt stb.

igen csinos kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készít.

Magyar gyártmányú papiros-raktár.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Csanádmegye legolcsóbb uri és női divatáruháza Endrei Márton Makó, Fötér.

Tisztelettel értesitem Makó és vidéke vásárló közönségét, hogy a tavaszi áruim u. m. :
női és férfi fehérneműek, napernyők, kesztyűk, czípek, kalapok, ruhadiszek megérkeztek,
 amelyeket a legholcsóbb árak mellett árusítom.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Endrei Márton.

„CORMICK“ az aratógépek királya

Szilárd a szerkezetben

Könnyű a vontatásban

Legegyszerűbb a kezelésben.

Eredeti Cormick Manillazsiner

raktára Glück Samu cégnél Makón.

A Magyar Királyi Államvasutak
 Gépgyárában készült legújabb
 golyós-esapágyas cséplők, két
 hengeres 14 légkörös uti moz-
 gonyok, szivógáz, nyersolaj és
 benzinmotorok. :: Árajánlattal
 szolgál **GLÜCK SAMU** kerületi
 :- képviselő **MAKÓ.** :-

Kukorica-ültetőgépeket műtrágyázóval,
 Combinált vetőgépeket, egy és több
 vasú aczélekeket, fogas- és láncz-
 boronákat, lógereblyéket, szecska-
 vágókat, Kalmár rostákat és
 ujonnan hitelesített mérlege-
 ket legolcsóbban szállít
GLÜCK SAMU gépraktára **MAKÓ.**

CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ,

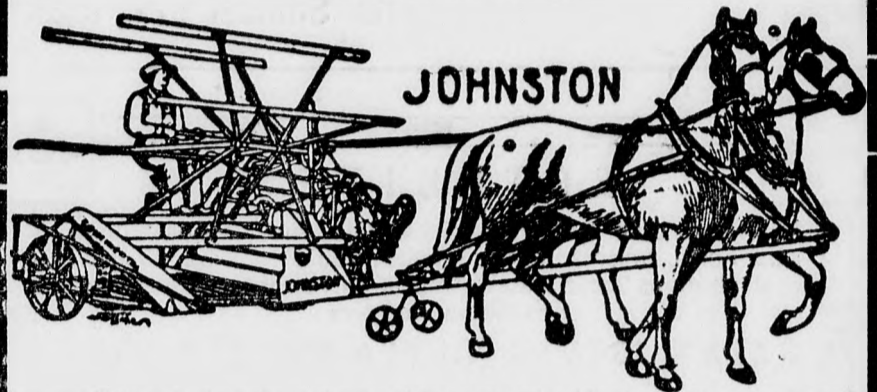
Fötér, Kasznárlak. Gyógyáru raktár.

Arc-crémek,
 Csillag-crém „Diana“
 Angol liliom krém,
 Illatszerek,
 Hölgyporok,
 Jes powder 6 színben
 1, 3 és 5 korona,
 Fogporok,
 Fog-crémek,
 Fogpaszták,
 Fog- és hajkefék,
 Szájvizek,

Szappanok,
 Hajvizek,
 Szobailatok,
 Borotváló készülékek,
 Crémek, szappanok- és
 eszközök,
 Kézápoló szerek- és
 készülékek,
 Kugler A. Gerbeaud cukor-
 kák és csokoládék tablác-
 kákban.

Kötszerek, sebészeti eszközök, gummiáruk, irrigátorok,
 gyermekápolási szerek, háztartási és
 gazdasági cikkek nagy raktára,

Értesítés !

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent
 János téri házamhoz való beköltözés alkalmával
mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet
teljesen megnagyobbítva rendeztem be.

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modulu egyszerűsített és
 ezidőszent leg- a hozzá tartozó
 tökéletesebb :: **kévekető aratógépek** autórudhordók-
 kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gázdánál működik,
 ugyszintén megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a ké-
 legújabb négyzetbe ültető vektő, mint
 :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki á tal megtekinthetők és f, évi március hó 1-től kezdve
minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT
 tartok. Az érdeklődő gazda- **Fontos** még az, hogy az aratógépek ré-
 közönséget szivesen látom. szei nálam egész éven át kap-
 hatók. A legsürgösebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn-
 akadás. — Raktáron tartok kitűnő SISAL-féle kévekető zsinogot, első-
 rendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tüköracél kor-
 mánynyal, IMPERATOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmá-
 nyu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szecska-vágókat.

Mindenféle gépek javítását
 pontosan és jutányosan esz-
 közlöm Szives pártfogást kér
LIPTÁK BÉLA
 Szent János-tér 02 gépraktár.

Czipész üzlet megnyitás !

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy
 Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban
 0-0 0-0 a mai kor igényeinek megfelelő 0-0 0-0

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-
 szebb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől
 a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igé-
 nyeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelm. sz czi-
 pőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irá-
 nyul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobb és a legolcsób-
 ban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását
 kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész
 mester.

CZIGÁNYPRIMÁS

„Király Ernő mulat“

ez a címe a legújabb rend-
 kívül sikerült humoros dupla
 gramofon hanglemezek, azonki-
 vül „Sokszor úgy szeretnék sir-
 ni“, „Futóbolond“, „Temetés volt
 a faluban“ stb. Darabja 2.50
 fillér. E hanglemezek eredeti
 felvételben kizárólag egyedül
 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner HANGSZER-
 KIRÁLY-nál
 kaphatók. — Budapest, József-
 körút 15 a. Alig használt nagy
 dupla hanglemezek óriási vá-
 lasztékban darabja csak 60 fill.
 legolcsóbban javít! — Lemez-

csere ingyen! — kérjen nagy
 fényképes á-jegyzéket. 0-0 **Övös! Folytatom a Wagner névre és 15. házszámra.**

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

É R T E S I T É S.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfözde Részvény-Társaság főraktárosa.

É R T E S I T É S ! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**

Szegedi-utca.

Nézzé

meg asztalfiókjában,
hogyan van-e elegendő

nyomtatványa

és ha netalán az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó perczre, amikor már a megrendelések fölhalmozódnak, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg a

„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-nál

MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7.

TELEFON SZÁM 124.

ahol mindennemű nyomtatványok olcsó áron, igen csinos kivitelben a legrövidebb idő alatt készülnek.

PRIMA LUCERNÁS

egész évi használatra KIADÓ

IRITZ MIKSANAL

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklámra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillér vételárhoz 72 fillér esatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnkét kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !!

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel !! sósoknyákban !!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok

Nagy választéku női fehérnemű raktár.

Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

